

Audyt dostępności wystawy stałej

Miejsce: Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie

Data: 14 maja 2024 r.

Cel: Audyt dostępności wystawy stałej z perspektywy osób z niepełnosprawnością wzroku

Konsultanci: 3 osoby z niepełnosprawnością wzroku (osoba niewidoma, dwie osoby słabowidzące, jedna pracująca wzrokowo, druga wykorzystująca techniki bezwzrokowe). Tylko jedna z osób zna brajla i posługuje się nim biegle, pozostałe dwie nie używają brajla. Dwie osoby poruszają się stale z białą laską, jedna wciąż wykorzystuje wzrok. Jeden z konsultantów słabowidzących jest wrażliwy na światło, woli przestrzeń przyciemnione. Drugi konsultant słabowidzący woli przestrzeń jasno oświetloną.

Wnioski ogólne

1. Wystawa stała Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie jest niedostępna lub w ograniczonym zakresie dostępna dla widzów z niepełnosprawnością wzroku. Grupa ta nie ma możliwości skorzystania z większości eksponatów składających się na ekspozycję, bardzo trudne lub wręcz niemożliwe jest również samodzielne poruszanie się po wystawie osób z niepełnosprawnością wzroku.
2. Brak dostępności odnosi się przede wszystkim do widzów niewidomych lub niedowidzących z poważnym deficytem ostrości lub pola widzenia. Osoby niedowidzące z lekkim stopniem niepełnosprawności mają szansę skorzystać samodzielnie z niektórych, prezentowanych na ekspozycji treści. Powodem tej sytuacji jest umieszczenie większości eksponatów w gablotach, wykorzystywanie treści cyfrowych bez możliwości ich powiększenia lub zmiany kontrastu, częsty zbyt niski kontrast treści cyfrowych. Na sytuację tę składa się również niemal całkowity brak eksponatów do dotykania i brak audiodeskrypcji.
3. Niewątpliwym atutem zauważonym w trakcie audytu jest natomiast postawa pracowników muzeum, zwłaszcza przewodniczki, która prowadziła grupę osób z niepełnosprawnością wzroku. Hania zdecydowanie umiała i chciała wspierać widzów niewidomych i niedowidzących, co znacznie poprawia ostateczne wrażenie i wpływa na pokontrolne zalecenia. Postawa i wiedza pracowników instytucji kultury jest zawsze jednym z najważniejszych czynników determinujących ocenę dostępności oferty kulturalnej.

Zalecenia ogólne:

1. Należy opracować i udostępnić widzom z niepełnosprawnością wzroku audiodeskrypcję maksymalnie wielu, w sytuacji idealnej wszystkich, prezentowanych na wystawie obiektów. Najlepszym sposobem udostępniania audiodeskrypcji w przestrzeni muzeum wydaje się aplikacja mobilna muzeum, warto rozważyć jej stworzenie.
2. Należy opracować i udostępnić widzom z niepełnosprawnością wzroku tyflografiki lub makiety/ duplikaty wybranych obiektów z ekspozycji muzeum.
3. Należy podtrzymać systematyczne szkolenia osób pracujących z widzami odwiedzającymi ekspozycję Muzeum Fryderyka Chopina. W warsztatach powinna wziąć/ brać udział maksymalnie duża liczba pracowników, w sytuacji idealnej wszyscy, którzy mają kontakt z widzami.
4. Należy poddać analizie stronę internetową Muzeum Fryderyka Chopina oraz procedury udostępniania ekspozycji widzom, w tym zwłaszcza prowadzoną przez muzeum informację i

komunikację. Z uwagi na zakres audytu obszary te nie zostały poddane ocenie przez konsultantów z niepełnosprawnością wzroku.

5. Należy zadbać o bezpieczeństwo widzów z niepełnosprawnością wzroku, konieczne jest prawidłowe oznaczenie schodów na całej ekspozycji oraz przed wejściem do muzeum.

Uwagi szczegółowe

Miejsce	Obserwacje	Zalecenia
Wejście do muzeum	<ul style="list-style-type: none"> mało dostępne dla widzów z niepełnosprawnością wzroku, nieprecyzyjna komunikacja odnośnie ulokowania kasy biletowej i wejścia do muzeum; trudność w odnalezieniu kasy biletowej, drogi od kasy do drzwi do muzeum oraz samych drzwi do muzeum; pomocni, reagujący na potrzeby widzów z niepełnosprawnością pracownicy muzeum; 	<ol style="list-style-type: none"> Opracowanie i upowszechnienie instrukcji umożliwiającej odnalezienie drogi do muzeum, kasy, drzwi wejściowych. Konieczne należy opublikować stosowną informację na stronie www Muzeum Fryderyka Chopina. Można i na pewno warto zainstalować oznaczenia dźwiękowe przy kasie, wejściu do sklepu z pamiątkami i drzwiach wejściowych do muzeum. Można i na pewno warto zainstalować ścieżkę prowadzącą z ulicy Tamka oraz z parku przy Uniwersytecie Muzycznym, ścieżkę prowadzącą do kasy i do wejścia do muzeum. Konieczne należy dbać o utrzymanie kompetencji i empatii pracowników muzeum, warto w tym celu organizować stosowne warsztaty uwrażliwiające.
Sala Żelazowa Wola	<ul style="list-style-type: none"> Ekspozycja niedostępna dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Tylko pojedyncze treści są możliwe do odczytania przez osoby niedowidzące z lekkim lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Sala ciemna, korzystna dla widzów wrażliwych na światło, trudna dla osób potrzebujących dobrego oświetlenia. 	<ol style="list-style-type: none"> Opracowanie audiodeskrypcji do wszystkich obiektów prezentowanych w Sali; Dźwiękowe udostępnienie treści słownych prezentowanych w Sali; Wykonanie tyflografiki mapy Europy z czasów Chopina z zaznaczeniem ważnych dla pianisty miejsc.
Sala Musicon	<ul style="list-style-type: none"> Warsztatowy charakter Sali sprawia, że dostępność dla osób z niepełnosprawnością wzroku w dużej mierze zależy od wiedzy i otwartości przewodnika/ przewodniczki 	<ol style="list-style-type: none"> Opracowanie planu korzystania z Sali przez widzów z niepełnosprawnością wzroku; Dbałość o odpowiednie kompetencje przewodników/ przewodniczek goszczących w Sali Musicon z widzami z niepełnosprawnością wzroku;

	<p>oprowadzających grupę po muzeum.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecnie niedostępne są treści prezentowane na ekranach dotykowych. • Brak jest również dostępnych instrukcji umożliwiających korzystanie z poszczególnych atrakcji. • Niewłaściwie są również oznaczone schody prowadzące bezpośrednio do Sali. 	<p>3. Udostępnienie lub pominięcie treści prezentowanych na ekranach dotykowych.</p> <p>4. Prawidłowe oznaczenie schodów wiodących bezpośrednio do Sali.</p>
Sala Warszawa	<ul style="list-style-type: none"> • Ekspozycja niedostępna lub trudno dostępna dla osób z niepełnosprawnością wzroku. • Z wystawy mogą korzystać jedynie osoby niedowidzące z lekkim stopniem niepełnosprawności. • Ekspozyty są niedostępne, ponieważ zostały umieszczone w gablotach. • Znajdujące się w Sali tuby są niezrozumiałe bez wcześniejszej prezentacji ich zasad działania, ale i potem stanowią wyzwanie dla widzów z niepełnosprawnością wzroku. • Treści prezentowane na znajdujących się w tubach ekranach są niedostępne (były niedostępne dla wszystkich uczestniczących w audycie konsultantów). • W Sali jest stosunkowo ciemno, to trudna sytuacja dla osób potrzebujących dobrego oświetlenia. • Opowieści snujące się z głośników są dostępne, ale niezauważalne, z uwagi na panujący szum głośnik został niezauważony przez 	<p>1. Opracowanie audiodeskrypcji do wszystkich prezentowanych eksponatów;</p> <p>2. Udostępnienie treści prezentowanych w tubach i w głośniku poprzez umieszczenie dostępu do nich w aplikacji mobilnej;</p> <p>3. Wykonanie tyflografik do wybranych eksponatów pokazywanych w Sali;</p> <p>4. Należy wykonać makiety przynajmniej dwóch ważnych przedmiotów z Sali – fortepianu „żyrafy” i złotego zegarka.</p>

	wszystkich uczestniczących w audycie konsultantów. Po jego wskazaniu zgodnie zostało odnotowane, że narracja jest zbyt cicha, trudno zrozumiała.	
Sala z fortepianem (Chopin jako pianista)	<ul style="list-style-type: none"> Sala w miarę dostępna dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Nawet położenie partytury na pulpicie i uruchomienie jednego z utworów jest możliwe dla widza niewidomego lub niedowidzącego. Obecnie brakuje jednak instrukcji całego zadania. Niedostępne są przy tym treści wizualne widniejące na dwóch, ustawionych po bokach fortepianu reprodukcjach. Potencjalnie niebezpieczne są również szklane schody połączone z ostrym, ledowym światłem. 	<ol style="list-style-type: none"> Należy opracować audiodeskrypcje reprodukcji znajdujących się w Sali; Należy udostępnić instrukcję wykonania zadania, tak, by osoby z niepełnosprawnością wzroku mogły samodzielnie uruchamiać utwory podkładając kolejne partytury pod czytnik; Należy w sposób szczególny uwrażliwić pracowników muzeum, by informowali o niedogodnościach Sali i umieli udzielić wsparcia.
Sala koncertowa	Nie wymaga dużych udogodnień, jednak wskazane jest kilka dostosowań – patrz: Zalecenia.	<ol style="list-style-type: none"> Należy opracować i udostępnić audiodeskrypcję Sali, jako pomieszczenia. Audiodeskrypcja powinna zawierać wskazówki umożliwiające widzom z niepełnosprawnością wzroku odnalezienie się w przestrzeni Sali. Należy opracować i w razie potrzeby udostępnić audiodeskrypcję filmów pokazywanych na Sali w czasie, gdy nie ma w niej koncertów.
Sala Odsłuchów	<ul style="list-style-type: none"> Ekspozycja na razie niedostępna dla widzów z niepełnosprawnością wzroku. QR kody umieszczone na monitorach mało wyczuwalne, nie sposób również domyślić się ich obecności. 	<ol style="list-style-type: none"> Należy opracować i udostępnić opis Sali z naciskiem na zasady korzystania ze stanowisk do odsłuchu utworów Chopina. Informację najlepiej jest udostępnić w ewentualnej aplikacji mobilnej. Należy przygotować tyflografikę prezentującą wygląd Sali. Przy jej prezentacji niezbędna jest asysta osoby widzącej.

	<ul style="list-style-type: none">• Dodatkowym kłopotem jest brak internetu z urządzeń mobilnych, a informacja o możliwości dołączenia się do sieci WI-FI nie jest znana.• Niewidomi nie mają też szans na samodzielne odnalezienie słuchawek.	
Sala Paryż	<ul style="list-style-type: none">• Ekspozycja niedostępna dla osób z niepełnosprawnością wzroku.• Zainscenizowany salonik paryski oddzielony od widzów, nie można niczego dotknąć.• Niedostępne są również eksponaty ustawione w gablotach ciągnących się wzdłuż ściany.• Oświetlenie neutralne, nie stanowi wyzwania dla osób niedowidzących.	<ol style="list-style-type: none">1. Należy opracować i udostępnić audiodeskrypcje do wszystkich, prezentowanych w Sali eksponatów.2. Należy przygotować audiodeskrypcję zainscenizowanego saloniku paryskiego.3. Należy wykonać makiety najważniejszych eksponatów prezentowanych w gablotach.
Sala z szufladami i gablotami	<ul style="list-style-type: none">• Sala niedostępna dla widzów z niepełnosprawnością wzroku.• Eksponaty w gablotach i treści zamknięte w wysuwanych szufladach niemożliwe do samodzielnego poznania przez widzów niewidomych i niedowidzących ze znacznym i z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Mogą z nich korzystać widzowie z lekkim stopniem niedowidzenia.• Światło jest neutralne, szklane gabloty, z uwagi na ich umieszczenie na ziemi i nie stanowią niebezpieczeństwa dla widzów niewidomych. Na gablotach są ekrany, dzięki temu szklane gabloty są możliwe do zauważenia przez	<ol style="list-style-type: none">1. Należy opracować i udostępnić audiodeskrypcje eksponatów prezentowanych w Sali.2. Należy wykonać makiety lub tyflografiki wybranych eksponatów prezentowanych w Sali.

	<p>większość widzów niedowidzących.</p> <ul style="list-style-type: none">• Treści prezentowane na ekranach są niedostępne dla widzów z niepełnosprawnością wzroku.	
Przestrzeń edukacyjna i przyszła droga wejścia do muzeum	<ul style="list-style-type: none">• Przestrzeń na razie trudna dla widzów z niepełnosprawnością wzroku.• W przestrzeniach edukacyjnych efekt olśnienia z uwagi na błyszczącą podłogę i rażące światło.• W korytarzach brak oznaczeń drogi do WC, identyfikatory na drzwiach do WC niemożliwe do samodzielnego rozpoznania.• Brak oznaczeń na schodach, brak zabezpieczonych łuków architektonicznych, które mogą stanowić zagrożenie dla widzów z niepełnosprawnością wzroku.	<ol style="list-style-type: none">1. Należy zminimalizować efekt lśnienia.2. Należy prawidłowo oznaczyć WC oraz drogę dojścia do nich.3. W czasie remontu przestrzeni, która będzie docelowym wejściem do muzeum, należy realizować działania zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.
Winda	<ul style="list-style-type: none">• Bardzo trudne do odnalezienia przyciski zewnętrzne przywołujące windę, wszystko wymaga sporej ilości czasu i cierpliwości.• Drzwi zamykają się mimo wystawienia białej laski, dosyć długo trzymają białą laskę, osoba niewidoma nie może nic zrobić.	<ol style="list-style-type: none">1. Należy przenieść przycisk przywołania windy lub dokładnie opisać zasady jej przywoływania. Komunikat taki musi być opublikowany i upowszechniony wśród widzów z niepełnosprawnością wzroku.